

Plug In Mönsterby

Individ och helhet: Ungdomscoach

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Plug In

Sveriges
Kommuner
och Landsting

PlugInnovation djupstudier 2014:2

Plug In Mönsterby - Individ och helhet: Ungdomscoach

Författare: Anna Liljeström

Innehåll

1. Inledning	4
1.1. Syfte och mål med djupstudien	2
1.2. Datainsamling och analys	7
2. ”Mönsterby individ och helhet – Ungdomscoach”	9
2.1. Mönsteråsgymnasiet: Individ och helhet – organisatoriska förutsättningar	8
2.1.1. Bakgrund till projektet: syfte och mål - behov av aktiv uppföljning i kommunen	10
2.1.2. Kontextuella förutsättningar på Mönsteråsgymnasiet	11
2.2. Högsbygymnasiet: Individ och helhet – organisatoriska förutsättningar	13
2.2.1. Behov av att utveckla KIA-verksamhet	14
3. Resultat - Mönsterby individ och helhet: Ungdomscoach i skolan	16
3.1. Kartläggningar: KIA-verksamhet och elever på IM-program	17
3.2. Utveckling av rutiner för kommunal uppföljningsverksamhet	19
3.3. Utveckling av materiel, arbetsätt och uppdrag	19
3.4. Ungdomscoachens roller och funktioner – ”den kompletterande länken”	22
3.4.1. Relationsskapande	23
3.4.2. Utforma holistiskt stöd	27
3.4.3. Samverka, lotsa, följa upp	29
4. Sammanfattande reflektioner	31
4.1. Coachens kompetens central	31
4.2. Elevcentrerat, holistiskt perspektiv för fler möjligheter	32
4.3. Flexibilitet – i organisationen och för individ	33

Bakgrund till projektet – kontextuella förutsättningar på Mönsteråsgymnasiet ?

1. Inledning

Arbetet för att motverka studieavbrott, stötta fler unga att fullfölja sina utbildningar eller finna annan meningsfull sysselsättning inom projektet Plug In har bedrivits i fem regioner och femtio kommuner. Det har involverat hundratals verksamma professionella personer såsom rektorer, pedagoger, specialpedagoger, speciallärare, kuratorer, skolsköterskor, studie- och yrkesvägledare, ungdomscoacher, ungdomscoacher, fältassistenter, projektledare, projektkoordinatorer samt handläggare inom det kommunala informationsansvaret och vid socialtjänst och arbetsförmedling. Över 6000 unga inom gymnasieskolan eller i verksamheter utanför skolan har berörts av projektet genom insatser i olika form och grad.

För att systematiskt ta tillvara på de resultat och viktiga erfarenheter som genereras inom Plug In, och göra dem tillgängliga och användbara för andra efter projektets avslut, gjordes från start en medveten satsning på att skapa den digitala plattformen PlugInnovation.se. Webbplatsen har konstruerats för att samla, bygga och sprida kunskaper kring avbrottsproblematiken. (www.PlugInnovation.se)

Arbetet med PlugInnovation är tätt sammankopplat med utvärderingsprocessen och syftar till att undersöka vad/vilka insatser som fungerar för att motverka avbrott och stötta elever att fullfölja sina studier. Utvärderingen inom Plug In är delvis av kvantitativ natur i form av en extern effektutvärdering med syftet att fånga ”mätbara” förändringar i minskade avbrott inom projektet i stort. Det görs även ett antal ”fallstudier” genomförda inom ramen för PlugInnovation som kompletterar effektutvärderingen genom att beskriva mer i detalj hur olika insatserna fungerar och varför och lyfta de viktigaste framgångsfaktorerna i arbetet. De syftar även till en systematisering av viktiga kunskaper och erfarenheter som kan ligga till grund för ”modeller” och lärande exempel som är användbara för olika aktörer i deras vardagliga arbete med att stötta unga att fullfölja sina studier eller finna annan sysselsättning.

Den här rapporten, som beskriver arbetet inom Plug In i Mönsterby (Mönsterås och Högsby), är indelad i fyra delar:

- En närmare introduktion av bakgrunden, syftet och målen med djupstudierna.
- En introduktion av bakgrunden till projektet i Mönsterby och dess kontextuella förutsättningar.
- En beskrivning av resultat från jobbet med att utveckla arbetet med att fånga upp unga som avbrutit sina studier samt det förebyggande arbetet.
- En detaljerad analys av konceptet med ungdomscoach som använts i Mönsterby och de viktiga dimensionerna och framgångsfaktorerna i arbetet.

1.1 Syfte och mål med djupstudierna

I januari 2014 påbörjades arbetet med djupstudier i ett antal delprojekt, så kallade metodverkstäder inom Plug In-projektet. Syftet med djupstudierna var att närmare undersöka de modeller som används i de olika verkstäderna för att komplettera den övergripande

effektutvärderingen som syftar till att fånga de mätbara resultaten i form av minskade avhopp från gymnasiet.

I framförallt internationell forskning finns belagda kunskaper om metoder och program som har visat sig framgångsrika för att motverka studieavbrott. Relevant litteratur har samlats i forskningsdelen på PlugInnovation.se. Genom att komplettera de kvantitativa delarna i utvärderingen av Plug In med kvalitativ data i form av intervjuer och dokument från de olika delprojekten, kommer vi kunna säga mer om hur några av dessa metoder fungerar i en svensk, samtida kontext. Ambitionen var att undersöka om liknande former av insatser fungerar olika bra gentemot olika elevgrupper inom projektet, i olika miljöer och i olika typer av verksamheter. Exempel på insatser som genererat positiva resultat kommer att lyftas fram som lärande exempel på plattformen PlugInnovation tillsammans med en analys av vilka faktorer som gjort arbetet framgångsrikt.

Djupstudierna organiserades utifrån de två övergripande målgrupperna inom projektet:

- Unga som studerar på gymnasiet.
- Unga som avbrutit sina studier i gymnasiet och omfattas av det Kommunala Informationsansvaret (KIA).

Två projektverkstäder i varje deltagande region valdes ut för analys i samråd med regionala projektledare. Följande kriterier låg till grund för urvalet:

- Representation utifrån målgrupp: en projektverkstad med förebyggande ansats (verksamhet för elever fortfarande inskrivna i skolan) och en för de som gjort studieavbrott (KIA verksamhet för dem som lämnat skolan)
- Vetenskaplig grund utifrån forskning kring insatser som genererat positiva resultat och rekommenderas (fokus på stärkt skolanknytning genom olika typer av stöd, relationellt arbete, bemötande och förhållningssätt, intensiv uppföljning, och elevcentrerade, flexibla arbetssätt)
- Regional representation (exempel från båda målgrupperna i alla regioner)
- Implementationsbarhet (avtryck i organisationen, kostnad)
- Innovation (för respektive verksamhet)

Följande kommuner deltog i analysen:

Partille	Utveckling av KIA	Utveckling av vägledningscentrum: Multikompetent team (SYV, kurator, fältassistenter, pedagoger).
Härryda	Coaching/ mentorskap	Utökat mentorskap: Utveckling av format, innehåll och arbetssätt samt kompetensutveckling för mentorer.
Alingsås	Utveckling av KIA	Utveckling av verksamhet: Multikompetent team (SYV, kurator, fältassistenter, pedagoger och coacher). Individualiserat, holistiskt stödprogram med kurser och aktiviteter.
Skellefteå	Mental träning	Fokus på motivationshöjande aktiviteter: Kognitiv beteendeterapi som omfattar mental träning och motiverande samtal som syftar till att stärka självkänsla, självbild, självförtroende och bygga relationer och mål för framtiden.
Mönsterby	Elevcoach: Utveckling av KIA och förebyggande arbete i skolan.	En ungdomscoach arbetar med utveckling av olika former av motivationshöjande aktiviteter individuellt och i grupper utifrån behov: MI, coaching, strukturstöd, ökad samverkan med föräldrar och andra aktörer.
Ljungby	Individualiserat studiestöd och elevcoach.	Ett studiecenter för utformning av individualiserat stöd för elever som upplever svårigheter att nå målen: Omfattar studieteknik, motivationshöjande samtal, strukturstöd och stöd med kursarbetet.
Strömsund	Coaching och motivationshöjande aktiviteter.	En coach som arbetar med elever, lärare och föräldrar för att utveckla arbetssätt och rutiner med syftet att stötta lärandet och elevers helhetsutveckling.
Söderköping	Utveckling av mentorskapet och formativ undervisning.	Utveckla metoder, arbetssätt, rutiner och olika verktyg för att stötta ungas utveckling till att ta ansvar för sina studier. Omfattar utveckling av aktivt mentorskap, strukturerad och snabb återkoppling, uppföljning av resultat och måluppfyllelse och regelbundna utvärderingar samt elevnära arbetslag.
Valdemarsvik	Utveckling av KIA -aktiv uppföljning	Ungdomscoach gör regelbundna uppföljningar av elever som är i riskzon för avbrott. Coachen agerar som språkrör för eleverna och samverkar med personal på skolan kring utformningen av rätt insats för elevernas behov.
Krokom	Utveckling av KIA	Utveckling av verksamhet: Multikompetent team (SYV, pedagoger och socialarbetare). Individualiserat, holistiskt stödprogram med kurser och aktiviteter, samt 10-veckors kickstartkurser.

Projektet ”Mönsterby: Individ och helhet – coaching för att förebygga avbrott” valdes ut i regionen Kalmar-Södra Småland för att representera exempel på utveckling av det kommunala informationsansvaret (KIA) kring unga som gjort studieavbrott, målgrupp två.

1.2. Metodik: Datainsamling och analys

Under hösten 2013 planerades och organiserades en kvalitativ undersökning av de olika delprojekten med syftet att bättre förstå hur deltagarna i projektet uppfattat arbetet i projektet och vad som har haft betydelse för att få fler unga att fullfölja sina gymnasiestudier, eller för de som har lämnat sina studier att hitta en meningsfull sysselsättning. Utifrån de nationella och lokala mål som satts upp för de respektive projekten, de metodbeskrivningar som utarbetats under hösten och eventuella lokala uppföljningar som genomförts i projekten utformades frågeställningar, intervjuguider och listor på relevanta dokument (se bilagor). Arbetet omfattade en undersökning av verkstädernas metoder, aktiviteter, olika verktyg, förhållningssätt och organisatoriska förutsättningar.

Med avsikten att skapa fördjupad förståelse för hur deltagarna i de olika delprojekten upplevde (A) vad som fungerar, (B) hur arbetet fungerar, (C) varför arbetet fungerar och (D) vilka de viktigaste framgångsfaktorerna i arbetet var, genomfördes sedan intervjuer, observationer, och insamling av relevanta dokument.

Ansvarig processledare på PlugInnovation planerade datainsamlingen tillsammans med respektive lokal projektledare. En första planering med utkast av listor med relevanta dokument och personer att intervjua (se bilaga) diskuterades innan detaljerna för intervjuguider och observationer fastställdes (se bilaga). Två processledare från PlugInnovation besökte sedan tillsammans de aktuella delprojekten under en heldag för dokumentinsamling, observationer och intervjuer. Urvalet av deltagare för intervjuer samt intervjuformen var avhängigt av projektets utformning. I några delprojekt var en person den centrala informanten, medan det i andra projekt fanns ett centralt ”team” som drev projektet och involverade fler nyckelpersoner. Den lokala projektledaren gjorde, tillsammans med övrig personal i sin verksamhet, även en bedömning av vilka elever/ungdomar som skulle kunna delta i intervjuer.

Den lokala projektledaren konstruerade ett schema för besöket och kontaktade alla som var aktuella för att delta i intervjuer. Intervjuer gjordes både enskilt och i grupp och ägde rum på olika platser beroende på deltagarnas situation och bekvämlighet. De flesta intervjuer skedde i skol-/lärcenter-miljö, men samtal skedde även på caféer och i vid ett tillfälle i en ungdoms hem. Samtliga deltagare informerades om syftet med studien, var resultatet skulle publiceras och att de hade möjlighet att läsa igenom sammanfattningen av sina svar och ge ytterligare kommentarer efter att rapporterna blivit klara.

Intervjuerna varade mellan en halvtimme och en timme beroende på deltagarnas indivi-

duella förutsättningar och önskemål. Intervjufrågorna följde inte nödvändigtvis samma ordning, utan frågeguiden användes mer som en försäkring om att all viktig information skulle behandlas under samtalet. Syftet var att ge möjligheter för ny och oväntad information att få framträda. Alla intervjuer spelades in med hjälp av verktyget Audionote som även omfattar möjligheter att transkribera och anteckna i direkt anslutning till ljudfilen. En av processledarna hade under intervjuerna huvudansvar för att anteckna medan den andra ledde samtalet. Några av deltagarna filmades när de berättade om projektet och sitt arbete.

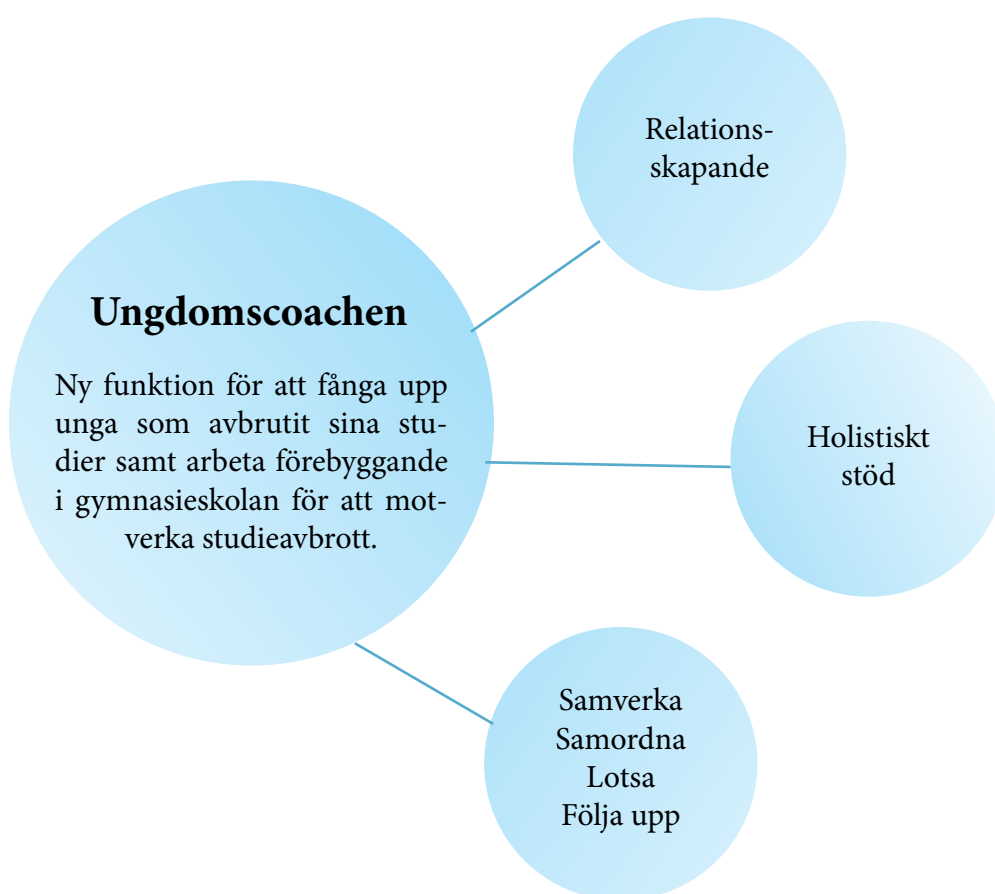
I den första fasen av analysarbetet lyssnades intervjuerna igenom och transkriberades och dokumenten som samlats in lästes. Detta under upprepande tillfällen. Materialet kodades sedan med olika nyckelord och begrepp som sedan kom att bilda större teman. De teman som framträdde användes som utgångspunkt för att organisera och koda insamlat material och ligger till grund för beskrivningarna och tolkningarna i resultatdelen av den här rapporten. De citat som finns med i rapporten har valts ut för att de representerar dess teman. Citaten har vid några tillfällen ändrats något för att underlätta för läsaren, exempelvis vid upprepningar eller vissa omformuleringar. Alla deltagare har aidentifierats genom att presenteras utan namn.

I Mönsterås intervjuades dels den lokala projektledaren tillika ungdomscoachen som organiserat och utfört insatserna med den aktiva elevuppföljningen, men även representanter för ledning, personal och unga som coachen samverkar med i sitt arbete. Dessa inkluderade två rektorer, en studie- och yrkesvägledare, lärare och programansvarig samt två ungdomar. Dessutom samlades en mängd dokumentation in kring coachens arbete och de ungas situation och upplevelser. De dokument som inkluderades för analys omfattade projektbeskrivningar, kartläggningar som coachen genomfört under projekttiden samt olika typer av arbetsmaterial och verktyg såsom samtalsguider och uppföljningsdokumentation.

2. Mönsterby individ och helhet: Ungdomscoach

Plug In projektet i Mönsterby består av en ungdomscoach som anställts av Mönsterås kommun och Högsby kommun gemensamt för att såväl fånga upp de unga som avbrutit sina gymnasiestudier som att arbeta förebyggande med elever i gymnasieskolan som riskerar att avbryta sina studier. Coachen har sedan projektstarten hösten 2012 initierat och byggt upp ett forum, arbetssätt, material och samverkansstrukturer kring de unga. I följande del av rapporten presenteras en övergripande bild av projektet Mönsterby, bakgrunden till projektet och kontexten innan delarna beskrivs mer i detalj i kapitel 3.

Projektet Mönsterby individ och helhet omfattar två kommunala gymnasieskolor i två kommuner, Mönsterås samt Högsby. Kommunerna samarbetar i projektet kring utvecklingen av det kommunala informationsansvaret (KIA) som hanterar uppföljningen av de unga som hoppar av gymnasiet. En ungdomscoach har anställts på heltid för att utföra uppdraget, där 75% av tjänsten är förlagd i Mönsterås, och resterande 25% i Högsby. I Mönsterås har ansvaret för KIA tidigare legat på skolan och delegerats till studie- och yrkesvägledaren på gymnasieskolan, medan arbetet i Högsby kommun inbegripits i socialtjänstens uppgifter.

De två kommunerna och respektive skolor beskrivs i den här rapporten initialt separat eftersom arbetet har fått en något annorlunda inriktning utifrån kommunernas och skolornas olika förutsättningar. I Mönsterås omfattar ungdomscoachens arbete med det kommunala informationsansvaret en förebyggande del för att motverka avbrott bland elever som studerar olika program på gymnasieskolan, i Högsby är coachens arbete tydligare riktat mot de unga som gjort studieavbrott och lämnat skolan. Behovet av förebyggande arbete bedrivs där av en studie- och yrkesvägledare (SYV) genom exempelvis vägledande samtal och motivationshöjande aktiviteter. Ungdomscoachen har dock ett nära samarbete med SYV och övrig skolpersonal och insatser kring elever planeras och utformas gemensamt.

2.1 Mönsteråsgymnasiet: Individ och helhet – organisatoriska förutsättningar

Mönsterås är en kommun placerad mellan Oskarshamn och Kalmar med en befolkning på ca 13 000 invånare. Centralorten är Mönsterås där den enda gymnasieskolan i kommunen är belägen. Det lokala lärcentret där Mönsteråsgymnasiet är lokaliserat omfattar även Vuxenutbildningen, Teknikcollege och SFI. Mönsteråsgymnasiet erbjuder följande program: Individuellt val, El och Energi, Handel och Administration, Industritekniskt, Gymnasial lärlingsutbildning, Vård och Omsorg, Naturvetenskapligt, Samhällsvetenskapligt, Teknik, samt introduktionsprogrammen. Skolan erbjuder även möjligheter att arbeta med företag på skoltid genom Ungt Företagande (UF) och på hemsidan beskrivs ett nära samarbete med det lokala näringslivet samt projektarbeten med andra skolor i Norden och övriga Europa.

Mönsteråsgymnasiet är en förhållandevis liten skola med ca 276 elever då ungefär 60% av ungdomarna i kommunen väljer att pendla till Kalmar eller Oskarshamn för gymnasiestudier. Skolans storlek gör att klasstorlekarna är relativt små, vissa klasser består av endast 10 elever, vilket enligt den rektor som intervjuades inför den här rapporten möjliggör att alla elever kan bli sedda av såväl mentor som ledning och övrig personal. En tyngdpunkt på elevernas trygghet och trivsel på skolan uttrycks tydligt på skolans egen hemsida.

2.1.1. Bakgrund till projektet: syfte och mål - behov av aktiv uppföljning i kommunen

Plug In-projektet innebar en möjlighet att utveckla det förebyggande arbetet kring de ungdomar som riskerar att göra studieavbrott. Det gav även en möjlighet att stärka arbetet med det kommunala informationsansvaret (KIA) där man saknat resurser för att bedriva en aktiv uppföljning och stötta ungdomar som gjort studieavbrott att komma tillbaka till studier eller annan sysselsättning. Även om antalet avbrott på Mönsteråsgymnasiet traditionellt inte varit stort, upplevde ledningen för skolan att arbetet behövde utvecklas för att

hitta effektiva metoder och forum för att nå och arbeta med de unga som inte längre är i skolan.

Tidigare hade KIA-arbetet bedrivits av studie- och yrkesvägledaren på gymnasieskolan, men på grund av begränsade resurser bestod uppföljningen mestadels av att man skickat brev till de unga en gång per termin för att informera sig om deras situation. Det fanns ett behov av att utveckla kartläggningen och det uppsökande arbetet genom nya kontaktsätt och metoder för att nå fler unga samt hitta sätt att motivera dem tillbaka till studier eller annan sysselsättning. På lednings- och förvaltningsnivå såg man ett tydligt behov av att hitta en person som skulle kunna ”möta ungdomarna på deras arenor” och därigenom skapa kontakt för att i nästa steg skapa den relation som är nödvändig för att stötta dem till detta. De tidigare erfarenheterna visade på att uppföljningen av unga som lämnat skolan är ett tidsintensivt arbete som behöver bedrivas på ett flexibelt sätt.

”Vi har inte haft så många avhopp men det är ju det här med att avhopp kostar pengar MEN framför allt så kostar det ju väldigt mycket för den individen som hoppar av. Det är ju ett stort misslyckande och hur kan vi försöka göra för att behålla dem i skolan. PLUS, självklart med de som redan har hoppat av, hur kan vi fånga upp dem...”
(Rektor)

Behov av förebyggande uppföljning av unga i andra kommuner

Eftersom ca 60% av ungdomarna som är skrivna i Mönsterås studerar i andra kommuner handlade även en del av det förebyggande arbetet om att förbättra kommunikationsvägarna och samarbetet med skolor i andra kommuner. Ambitionen var att få tillgång till information om Mönsteråselevernars utveckling när det gäller skolresultat och närvaro för att identifiera orsaker till att elever inte är i skolan eller når förväntade resultat för att ha en möjlighet att kunna utveckla förebyggande insatser. Främst handlade den samverkan om skolor i Kalmar kommun.

2.1.2. Kontextuella förutsättningar på Mönsteråsgymnasiet

På skolan har man identifierat förhållningssätt och bemötande som en av de viktigaste dimensionerna i arbetet med att stötta elever att fullfölja sina utbildningar. Detta då det påverkar elevernas trivsel och trygghet såväl som deras lärande, men även att det har varit ett fokus i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Bemötande och socialt klimat

All personal har erbjudits en två dagar lång utbildning kring motiverande samtal för att utveckla arbetet med bemötande. Under 2013 deltog 18 personer i fortbildningen och fler planeras genomgå kursen under 2014. Även en grundutbildning med Lion's Quest har genomförts på ett liknande tema, liksom fortbildning kring kränkande behandling

på nätet för personal, elever och föräldrar för att främja likabehandlingsarbetet och ett positivt klimat för alla på skolan. Skolan försöker även arbeta med att etablera ett positivt samarbete med elevernas föräldrar.

Systematisk uppföljning

En viktig förutsättning för att skolan snabbt ska kunna identifiera behov av stöd för olika elever är uppföljningen av närvaro och resultat. Ledningen på Mönsteråsgymnasiet menar att storleken på skolan möjliggör att de tillsammans med lärarna kan ha mycket bra kontroll över elevernas närvaro och hur de följer sina studieplaner. Skolan använder ett digitalt närvarorapporteringsystem och har en tydlig arbetsgång att följa om ogiltig frånvaro inträffar:

- Första tillfället av ogiltig frånvaro följs av ett samtal med mentor, en muntlig varning.
- Andra tillfället av ogiltig frånvaro följs av en skriftlig varning från rektor.
- Tredje tillfället av ogiltig frånvaro resulterar i en elevvårdskonferens (EVK) där man diskuterar vad som inte fungerar, identifierar behov och försöker hitta olika lösningar för att stötta eleven att fullfölja sin utbildning. Det krav man ställer på eleven är närvaro för att kunna ta del av särskilt stöd. Även studiestödet från CSN påverkas.

”Personalen är så viktig och det är så viktigt hur de är som människor – den sociala biten, att kunna ta ledarskapet och våga bjuda på sig själv – det är så man får eleverna att trivas.”
(Rektor)

Stödstrukturer

För att stötta eleverna att fullfölja sin utbildning har Mönsteråsgymnasiet satsat resurser på en studieverkstad som är öppen på torsdagar under en och en halv timme utifrån behov. Den är frivillig och öppen för alla, men obligatorisk för elever som riskerar att inte nå målen i sina kurser.

Det arbetas även på olika sätt med att utverka flexibla lösningar för att fånga upp och behålla de unga som uttrycker att de vill lämna sina studier inom skolans ramar. Exempelvis finns en särskild resursperson knuten till skolan som arbetar 30% av sin tjänst med att hitta bra praktikplatser för de unga, vilket upplevs som en stor tillgång när de individuella studieplanerna utformas.

2.2. Högsbygymnasiet: Individ och helhet – organisatoriska förutsättningar

Högsby kommun i Kalmar län har en befolkning på ca 56996 invånare med en större centralort, Högsby. Gymnasieskolan är placerad i Högsby Utbildningscenter (HUC) tillsammans med vuxenutbildningen och SFI-utbildningen. Totalt omfattar utbildningscentret ca 200 elever varav ca 80 är gymnasieelever. Gymnasieskolan erbjuder ett brett utbud av program och omfattar barn- och fritidsprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet, handels- och administrationsprogrammet, industritekniska programmet, naturvetenskapligt program och samhällsvetenskapligt program med en mängd olika inriktningar.

Det finns även stora möjligheter att utforma en utbildning efter individuella önskemål. Exempelvis finns specialidrott med inriktning mot ridning och ett internationaliseringsspår med möjlighet att förlägga delar av studierna utomlands. Det finns också ett nära samarbete med det lokala näringslivet för att skapa många och varierade tillfällen till arbetsplatsförlagt lärande (APL).

Skolans storlek skapar bra förutsättningar för att alla elever ska bli sedda. Bemötande och förhållningssätt är något som betonas av ledning och personal som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Det är likväl en central förutsättning för att få alla elever att känna sig motiverade och kunna fullfölja sina studier. Man arbetar också mycket med att eleverna ska känna sig trygga på skolan och känna att de får det stöd de behöver. Rektorn har själv genomfört en kurs i motiverande samtal. Coachen bekräftar att personalen mycket medvetet arbetar förebyggande med sina elever för att stötta dem i deras studier såväl som i deras helhetsutveckling. Skolan arbetar med att låta ett salutogent och lösningsfokuserat förhållningssätt prägla interaktionerna mellan elever och personal.

” Personalen är så bra på att själva lösa problem som eleverna har med mobbing eller vad det nu kan vara, så jag behöver egentligen inte jobba förebyggande där. Det blir att jag fokuserar på att fånga upp dem som är på väg att hoppa av eller de som är utanför och som redan har hoppat av eller för länge sedan...” (coach)

På Högsbygymnasiet arbetar man systematiskt med att följa elevernas utveckling när det gäller närvaro och studieresultat och skolans storlek gör att all personal vet vilka alla elever är. Eventuella svårigheter kan snabbt identifieras och utifrån behov och önskemål försöker skolan hitta produktiva lösningar på eventuella svårigheter. Man utformar individuella studieplaner som exempelvis kan innefatta utökade praktikerfarenheter och möjligheter att utforska andra vägar till arbete med hjälp av studie- och yrkesvägledningen.

Studie- och yrkesvägledaren (SYV) på skolan arbetar mycket med vägledande samtal och olika former av motivationshöjande insatser mot de unga som av olika anledningar riskerar att inte fullfölja sina studier. SYV har ett stort engagemang i eleverna och ser sitt vägledande uppdrag utifrån ett helhetsperspektiv. Elever kan få olika typer av stöd utifrån olika behov såsom strukturstöd, coachning, motiverande samtal, stöd att utforska olika kopplingar mellan studier och arbete, lotsning till praktik eller hitta sätt att navigera sin vardag. SYV menar att det ofta handlar om behov för att stärka självkänslan hos unga som av olika anledningar upplevt svårigheter och misslyckanden i skolan eller i hemsituationen. Stödet kan då i många fall bestå av motiverande samtal och coachning.

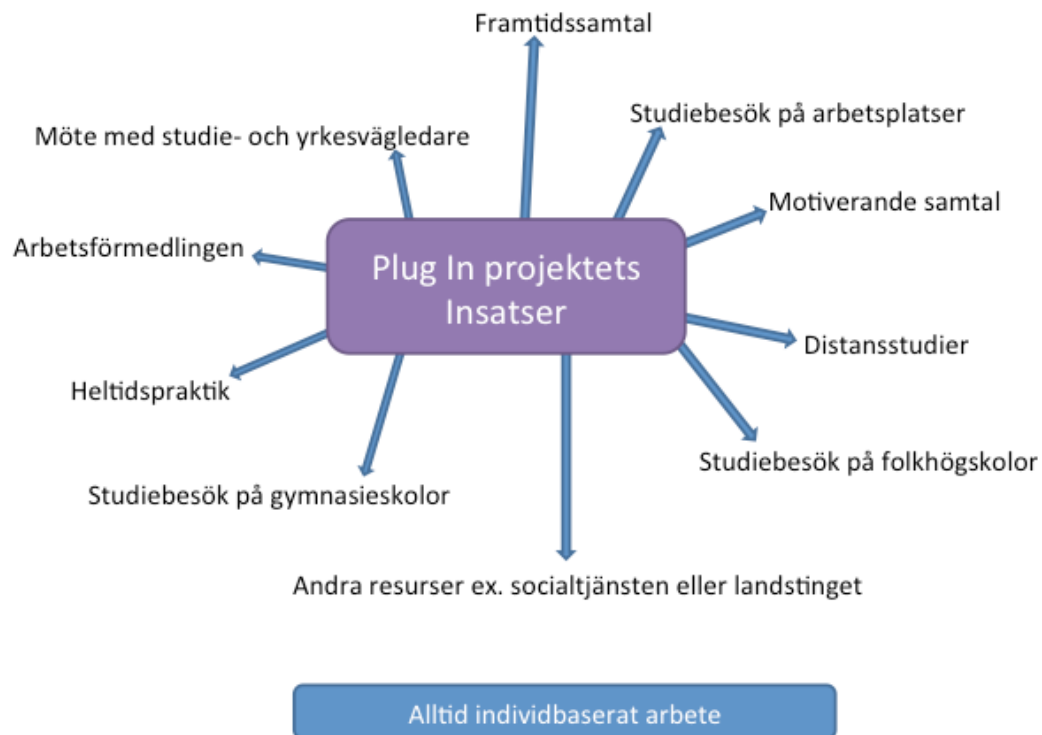
” Personalen är så bra på att själva lösa problem som eleverna har med mobbing eller vad det nu kan vara, så jag behöver egentligen inte jobba förebyggande där. Det blir att jag fokuserar på att fånga upp dem som är på väg att hoppa av eller de som är utanför och som redan har hoppat av eller för länge sedan...” (coach)

2.2.1. Behov av att utveckla KIA-verksamhet

I Högsby fanns tidigare ingen aktiv uppföljning av elever inom det kommunala informationsansvaret. Den ansvariga handläggaren hade ingen riktad utbildning eller erfarenhet av att utföra uppföljningsarbete med unga och den tilldelade resursen räckte endast till en ytlig kartläggning av vilka unga som avbrutit sina studier. Därpå fanns heller inga insatser riktade till de unga. Det fanns ett stort behov av att utveckla rutiner och arbetsformer för att stötta de unga tillbaka till studier eller arbete. Framförallt behövdes ett förberedande arbete med de unga för att möjliggöra att eleverna ska kunna ta steget till studier eller annan meningsfull sysselsättning mot ett framtidsmål. Det var tydligt i kommunen att de unga som avbrutit sina studier, ofta med många motgångar och misslyckanden bakom sig, inte på egen hand hade förmågan eller motivationen att söka sig till studier eller arbete. Ansvariga i kommunen var överens om att man behövde hitta nya sätt att arbeta med de unga.

” Vi behövde någon som vi trodde skulle kunna bygga förtroende hos ungdomarna, någon som var ödmjuk men ändå kunnig. Någon som de känner är på deras sida och som kan hjälpa dem. Inte en myndighetsperson som kommer och säger att nu ska du tillbaka till skolan och drar i dem eller något sådant... utan någon som kan lyssna på dig och se: ”hur kan vi hjälpa dig så att du får ett bra liv”. De har träffat så många som bara har sagt åt dem att de ska läsa och så, och så är de helt skoltrötta...” (rektor)

Coachen hade en tydlig plan för hur arbetet med att fånga upp de unga i Högsby som varken arbetade eller studerade skulle bedrivas, vilket låg i linje med de behov som identifierats i kommunen. Grundpelaren i arbetet var att bygga förtroendefulla relationer för att sedan genom olika typer av motivationshöjande aktiviteter stötta unga vidare i sin utveckling.

3. Resultat - Mönsterby individ och helhet: Ungdomscoach

I följande del av rapporten behandlas arbetet inom Plug-In-projektet i Mönsterås och Högsby från projektstarten under höstterminen 2012 fram till februari 2014 då materia-
linsamlingen inför den här rapporten avslutades. Syftet med granskningen var att bättre
förstå hur och varför ungdomscoachens arbetssätt och funktion fungerar i arbetet med att
få fler unga att fullfölja sina studier. Sålunda var syftet inte att analysera resultatet i relation
till de övergripande projektmålen, ett uppdrag som i stället utförs i form av en effektutvär-
dering av externa utvärderare tillsammans med en lokal slutrapport. Uppdraget var snara-
re att komplettera dessa resultat med en detaljerad beskrivning av projektets kontext och
arbetssätt för att fånga viktiga framgångsfaktorer i arbetet med att motverka studieavbrott
och återföra unga till studier eller annan sysselsättning. Studien fokuserar på deltagarnas
upplevelser av projektet, vad som kan göras för att ge så bra förutsättningar som möjligt för
elever att fullfölja sina gymnasiestudier.

Dock inleds analysen av ungdomscoachmodellen med en kortare sammanfattning av re-
sultat av kvantitativ och kvalitativ natur kopplat till projektets lokala målsättningar såväl
som de övergripande nationella målen. Detta för att beskriva och kontextualisera de för-
ändringar på individ- och organisationsnivå som projektet genererat. Plug In-projektet i
Mönsterås och Högsby har resulterat i en mängd förändringar i arbetet kring att fånga upp
elever som riskerar att inte fullfölja sin gymnasieutbildning eller är i behov av stöd för att
hitta andra sysselsättningsalternativ. Arbetet har resulterat i kartläggningar utifrån vilka
verksamheten kommer att kunna utformas och utvecklas när det gäller saker som rutiner,
förändrade arbetssätt och metoder. Detta för att kunna möta fler och mer varierande be-
hov hos ungdomarna i skolan såväl som utanför skolan inom KIA.

I och med den nya funktionen, ungdomscoachen och utvecklingen av den aktiva upp-
följningen, fångas nu de unga i kommunerna som tidigare riskerat att inte få tillgång av
olika typer av insatser upp. Det handlar då om de som lämnat skolan utan fullföljda gym-
nasiestudier och som på egen hand inte förmår ta sig vidare till studier eller arbete. För-
utsättningarna för unga att ta ett steg närmare studier eller erhålla arbete har förbättrats.
Det har även skett en tydlig utveckling i arbetssätten kring de unga som är inskrivna i
gymnasieskolan och är i behov av motivationshöjande insatser. Resultaten omfattar sam-
manfattningsvis följande delar:

- Utökade kunskaper om stödbehov bland elever som ej uppfyllt målen i åk 9.
- Förbättrade identifieringsprocesser av elever i behov av stöd.
- Förbättrade rutiner och arbetssätt kring elever i behov av stöd.
- Förbättrade möjligheter för unga att fullfölja sina studier genom en utökad
repertoar av stödinsatser och kvalitet i insatser.
- Utveckling av samverkansprocesser kring elever i behov av stöd.
- Utökade och förbättrade rutiner och arbetssätt kring elever som avbrutit sina
studier.

Efter sammanfattningen följer en detaljerad beskrivning av coachens roll(er) och funktion(er) i relation till övrig verksamhet samt de framgångsfaktorer i arbetet som identifierats. Rapporten avslutas med en diskussion kring de slutsatser som dragits kring ungdomscoachmodellen. (Utveckla) ????

Då ungdomscoachen haft 75% av sin tjänst förlagd i Mönsterås kommun och 25% i Högsby kommun, har arbetet fått lite olika karaktär i de två kommunerna. Den modell, de arbetsätt och material som coachen använder sig av skiljer sig dock inte mellan kommunerna. Sålunda separeras inte kommunerna i följande delar av rapporten kring resultat och framgångsfaktorer.

3.1. Kartläggningar: KIA-verksamhet och elever på IM-program

Unga inom ramen för KIA

Ett av de första uppdragen ungdomscoachen genomförde var en systematisk kartläggning över avbrottssituationen för de unga i Mönsterås kommun. Detta var en nödvändig process för att sedan kunna rikta och utforma arbetet med de unga. (se bilaga) Då handläggningen kring studieavbrott tidigare inte dokumenterats systematiskt fanns svårigheter att spåra elever och antalet avbrott fram till HT 2012 men kartläggningen omfattar HT 2010 t.o.m. VT 2013.

Under HT 2012 påbörjade ungdomscoachens arbete med aktiv uppföljning och slutligen identifierades 29 ungdomar som aktuella för det Kommunala informationsansvaret i Mönsterås under läsåret 2012/2013. 17 av dessa unga hade avbrutit sina studier under perioden Ht 2010 – VT 2012 och resterande 12 avbröt sina studier under läsåret 2012/2013.

Studieavbrott HT 2012-VT 2103

<i>Sysselsättning</i>	<i>Antal</i>
Studerar på IM	1
Föräldralediga	2
Hemmasittare	1
Arbetar	2
Studerar på distans	1
Vet ej	4
Totalt	12

Studieavbrott före HT 2012

<i>Sysselsättning</i>	<i>Antal</i>
Studerar på IM	1
Sjukskrivna	2
Föräldralediga	1
Hemmasittare	4
Arbetar	2
Heltidspraktik	1
Arbetsförmedlingen	1
Vet ej	5
Totalt	17

Av de unga som avbrutit studierna under HT 2012 – VT 2013 återfanns de flesta på IM-programmen samt på lärlingsprogrammet. 3 ungdomar som avbrutit sina studier vid IM-programmet hade dessutom avbrutit studierna för andra gången.

Studieavbrott under läsår HT 2012-VT 2103

Skola	Program	Antal första avhopp	Antal andra avhopp
Mönsterås gymnasiet	Introduktion	4	3
Mönsterås gymnasiet	Lärling	3	
Mönsterås gymnasiet	Vård och omsorg	1	
Mönsterås gymnasiet	Industri		1
John Bauer		1	
SYAB	Fordon	1	
Hultsfredsgymnasium	Handel	1	
Totalt:		11	4

Ungdomarna som kartlagts lokaliserades, kontaktades av coachen och en del av dem intervjuades kring orsakerna till att de avbrutit sina studier. Kartläggningen visade att orsakerna till studieavbrottet varierade. En del av de unga menade att deras föräldrars utbildningsnivå bidragit negativt till det egna avbrottet, andra nämnde sociala problem med kompisar och i hemmet samt sjukskrivningar, koncentrationssvårigheter, graviditet, skoltrötthet och depression. 3 av de unga berättade att de inte hade gått i skolan sedan åk 6.

Av de 12 ungdomar som avbrutit sina studier under läsåret 2012/2013 då ungdoms-coachen började sin anställning, hade 7 sysselsättning vid slutet av året, 1 saknade fortfarande sysselsättning och 4 unga hade coachen ännu inte lyckats etablera en kontakt med. Sysselsättningen inkluderade studier på IM-program, föräldraledighet, arbete, och distansstudier (se bilaga) Endast 8 ungdomar var fortfarande aktuella för insatser vid höstterminens början 2013, då flertalet fyllt 20 år. Alla dessa hade under terminen sysselsättning av något slag.

Upplevelser av stöd i grundskolan bland elever på IM-programmet

Coachen genomförde även en kartläggning av 14 elever som var inskrivna på IM-programmet samt 8 föräldrar inom ramen för projektet. Syftet var att förstå hur elever som inte nått målen i åk 9 upplevt de olika stödinsatser som de tagit del av i grundskolan. Detta för att utveckla arbetet kring elever på introduktionsprogrammen eftersom det enligt statistiken är där de flesta studieavbrotten från Mönsterås gymnasiet sker.

De flesta av ungdomarna som intervjuades inom kartläggningen beskriver att de upplevt svårigheter att följa med i undervisningen från en tidig ålder, 6 av dem redan under lågstadiet och 3 från och med mellanstadiet. Svårigheterna har sedan accelererat under högstadiet. Orsakerna till svårigheterna som beskrevs inkluderar inlärningssvårigheter, koncentrationssvårigheter, blyghet, dåligt självförtroende, brist på vänner, mobbning, depressioner samt skador och sjukdom. Svårigheterna har lett

”Jag har liksom blivit störd hela tiden och inte kunnat koncentrera mig... när vi fick en ny lärare i sexan då funkade det inte... det blev kaos.” (elev)

till att många av eleverna dragit sig undan och inte velat gå till skolan.

Majoriteten av ungdomarna som intervjuades upplevde att de inte fått tillräckligt eller korrekt stöd utifrån sina behov, även om enskilda lärare lyfts fram som positiva exempel. Många av eleverna upplever särskilt att de sociala aspekterna inte fått tillräckligt utrymme i de stödinsatser som utformats. Ett stort antal beskriver att de inte har känt social samhörighet, känt sig inkluderade, sedda eller lyssnade på. Utifrån resultatet av intervjuerna sammanfattade coachen att det var främst det sociala stödet och kommunikationen mellan elever, föräldrar och skola som var de områden med störst behov av utveckling.

3.2. Utveckling av rutiner för kommunal uppföljningsverksamhet

I Mönsterås kommun har coachen under projektet även sammanställt riktlinjer och rutiner för hur det kommunala informationsansvaret (KIA) fortsättningsvis ska fungera enligt följande delar:

Intern uppföljning - Handläggning av inkomna anmälningar om permission, studieavbrott och övrigt (?). Dessutom uppföljningsarbete av de ungdomar som inte blivit antagna till något gymnasieprogram och de elever som inte varit närvarande vid upprop. Denna handläggning sker kontinuerligt under läsåret.

Extern uppföljning - Folkbokföringsregistret jämförs med IST/Extens elevregister två gånger per år, efter den 15 februari och den 15 september. Resultatet av denna jämförelse är alla folkbokförda ungdomar mellan 16-20 år som inte är inskrivna på ett gymnasieprogram eller motsvarande. Dessutom hålls en nära kontakt med de olika externa skolor där kommunernas ungdomar studerar med avsikt att få vetskap om eventuella avhopp.

Uppföljning/bevakning - Uppföljning och bevakning av de ungdomar som den externa och interna uppföljningen fått fram som icke sysselsatta. Uppföljningen handlar i första hand om personlig kontakt med ungdomar, vårdnadshavare och den eventuella skolan. Vederbörande kontaktas via telefon, e-post eller brev. Uppföljningen genomförs minst två gånger per termin tills eleven fyller 20 år.

Åtterrapporering - Åtterrapporering sker en gång per termin till chefer och politiker. En gång per år (sep.) skrivs en sammanställande rapport om KIA-verksamheten i kommunen under läsåret.

3.3. Utveckling av materiel, arbetssätt och uppdrag

För att skapa kontakt, bygga relationer, och stötta unga tillbaka till skolan eller annan sysselsättning har ungdomscoachen utvecklat och sammanställt en stor mängd material att använda i arbetet med ungdomarna samt med deras föräldrar.

Materialet inkluderar bland annat:

- Kontaktbrev, e-post och Facebooksidor
- Informationsposters och broschyrer
- Kartläggningssdokument att aktivera för systematisk uppföljning
- Modeller för handlingsplaner
- Verktyg för olika typer av samtal och möten med elever och föräldrar.
(se bilagor)

Det verktyg som ligger till grund för arbetssättet i mötet med ungdomarna är baserat på en form av motiverande samtal (MI).

Coachen har dessutom deltagit i kompetensutvecklingskurser i ämnet. Förutom de individuella insatserna riktade mot enskilda individer

har uppdraget även omfattat föreläsningar, främst i klasser på introduktionsprogrammen (IM), kring motivation och motivationsteknik utifrån det material som sammanställts

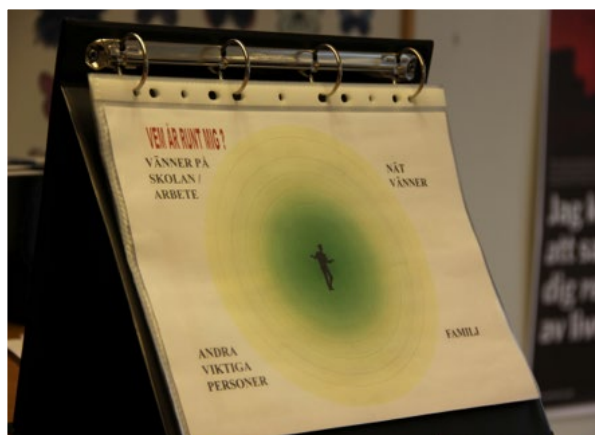
Nya rutiner och arbetssätt för att fånga upp

Coachen har byggt upp kontaktytor och kanaler för att kunna fånga upp de unga som är i behov av motivationshöjande stöd på skolan samt de som befinner sig utanför skolstrukturen, en grupp som efter många motgångar och dåliga erfarenheter av skolan kan vara svåra att nå och stöttas att delta i olika åtgärder.

Sammanlagt har coachen i sitt arbete hittills träffat ca 100 ungdomar i och utanför skolan. De unga har erhållit olika former av stöd beroende på sina behov samt om de är inskrivna i skolan eller omfattas inom KIA. De elever som coachen stöttat i skolan har främst deltagit i samtalsstöd och strukturstöd, medan KIA-ungdomarna tagit del av en större variation av insatser beroende på individuella behov. (se bilaga).

En del av ungdomarna träffar coachen regelbundet under en längre period medan andra endast varit i behov av en kortare insats såsom vägledning eller lotsning vidare till andra aktörer såsom socialtjänst, arbetsförmedling eller barn- och ungdomspsykiatri.

Vissa ungdomar har coachen träffat kontinuerligt under ett år sedan projektstart. Hen möter ca fem ungdomar i princip varje vecka och ytterligare ca femton har

regelbundna träffar med något längre mellanrum, varannan vecka till en gång i månaden. Antalet ungdomar som coachen arbetar aktivt med varje månad varierar lite beroende på hur mycket tid som används för stöttning i klasser eller grupper på skolan, men ca 29-34 ungdomar har regelbundna insatser varje månad. **TABELL???**

”I och med detta har det blivit tydligt för fler! Det är ingenting värt att vi får en lista över de ungdomar som inte går i skolan, det har ingen som helst funktion. Det hjälper ingen. De unga behöver mer... Att det inte bara blir ett registreringsansvar utan att det blir mer omhändertagande för det finns ju flera vägar att gå.” (rektor)

Coachens nya breda uppdrag stöttar fler

Ungdomscoachens arbete har gett ett mycket positivt gensvar hos ungdomar utanför skolstrukturerna såväl som hos elever i gymnasieskolan. De unga som kommit i kontakt med coachen upplever att hen på olika sätt har varit ett viktigt stöd i deras progression. Coachens arbete uppfattats även som mycket värdefullt av ledning och av den personal som samarbetat med coachen på olika sätt. De som intervjuats är överens om att coachen fyller en funktion som lärare och annan skolpersonal praktiskt har svårt att organisera och hinna med, men som även skiljer sig tydligt från såväl pedagogernas huvuduppdrag som andra personalgruppers funktioner, exempelvis elevhälsan.

”Nu kan vi inte backa på det här, XX (coachen) behövs, inte bara för de som vi inte hittade förut men för de i skolan också.” (lärare)

Efter en närmare analys framstår ett antal återkommande dimensioner i coachens arbete som särskilt betydelsefulla för att stötta elever att fullfölja sina studier eller hitta sin väg till meningsfull sysselsättning. Det handlar om coachens position/identitet, kompetens, förhållningssätt och bemötande samt breda uppdrag som utgår från ett helhetsperspektiv kring ungas behov.

Dimensionerna är till stora delar gemensamma för coachens arbete oavsett om ungdomarna befinner sig i skolan eller utanför. Dock skiljer sig av naturliga skäl det praktiska arbetet, rollerna och funktionerna sig åt, såväl som kontexten där det utförs.

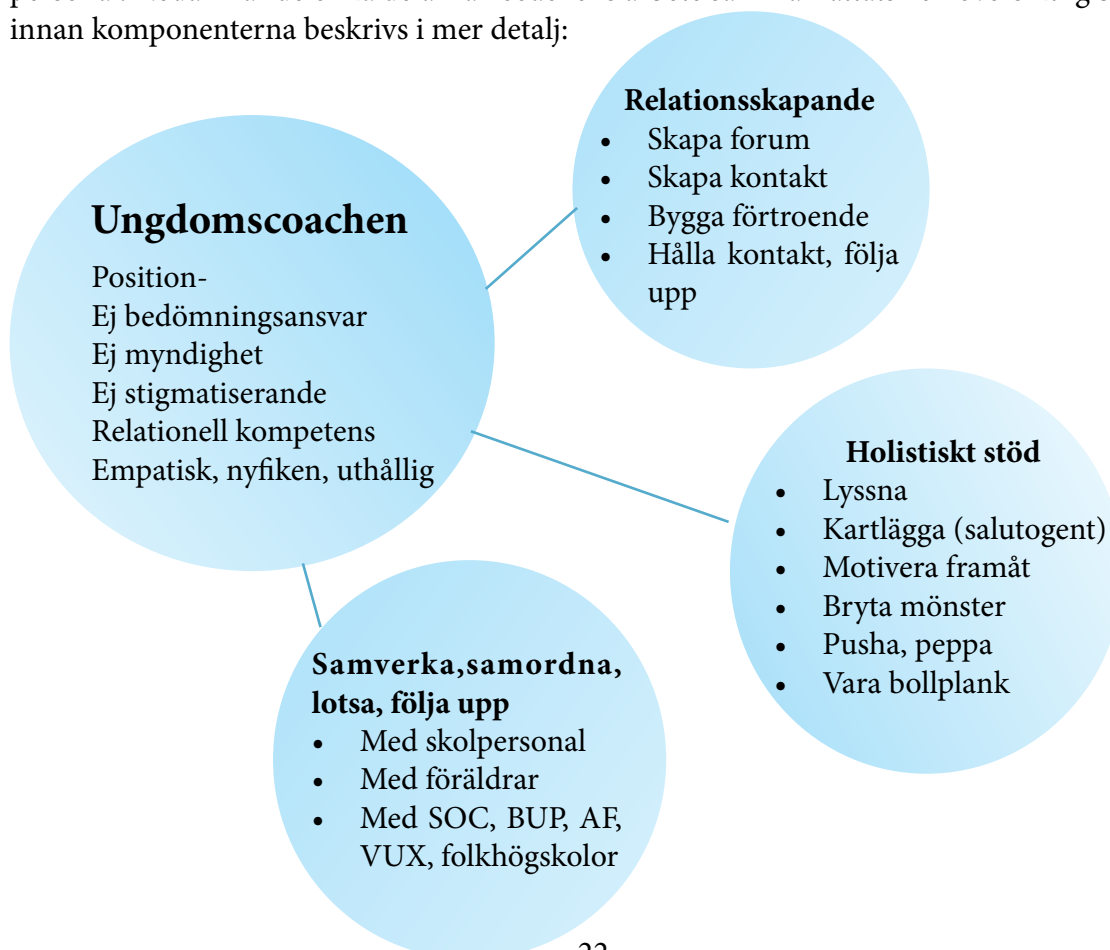
”Det är ju strukturen (strukturstöd som varit bra) men – det är även den här pushningen eftersom jag har varit så skoltrött. Jag har ju sagt hela tiden att jag vill lägga av sedan ettan, och de positiva orden... ”du klarar det här, kom igen, du klarar det här”. Det är bara positiva ord, och det är väldigt stöttande... jag kan ju bara skicka iväg ett meddelande: ”nu är jag så trött på det här, nu orkar jag inte mer. Jo du klarar det!” ... och det känns att hon gör det (tror att det går) (Elev i åk 3)

I följande del beskrivs den konkreta utformningen av ungdomscoachens arbete mer i detalj för att sedan följas av sammanfattande slutsatser kring de olika framgångsfaktorer som identifierats.

3.4. Ungdomscoachens roller och funktioner – ”den kompletterande länken”

Ungdomscoachens arbetsformer har vuxit fram utifrån de behov som har identifierats bland personal och elever. Ledningen på skolorna och coachen var från start överens om att det fanns ett behov av ett utökat stöd för att en del elever i skolan skulle kunna nå sina mål inom utbildningsstrukturerna. Det fanns även ett stort behov av att utveckla den aktiva uppföljningen inom KIA för att hitta fler och alternativa vägar att möta och stötta de unga som man tidigare haft svårt att nå. Initialt fokuserades uppdraget kring de elever som gjort studieavbrott eller var i riskzonen för att avbryta sina studier i de båda kommunerna. Detta i kombination med ett riktat stöd för elever på Introduktionsprogrammen (IM) och Vård- och omsorgsprogrammet (VO) på Mönsteråsgymnasiet då det var där personalen upplevde att det största behov av extra insatser fanns. Coachen finns dock tillgänglig för alla elever.

Coachens beskrivs som ett viktigt komplement till övrig personal i skolan genom att hen använder fler metoder och arbetssätt, öppnar fler arenor för möten med eleverna och bidrar med fler perspektiv på ungdomarna och deras behov. Ungdomscoachens arbete och dess effektivitet handlar sålunda inte bara om de aktiviteter och metoder som används utan även om coachens position, förhållningssätt, roll och funktion i relation till övrig personal. Nedan har de olika delarna i coachens arbete sammanfattats i en översiktlig bild innan komponenterna beskrivs i mer detalj:

3.4.1 Relationsskapande

Coachen hade själv en tydlig bild vid starten på sin anställning om att tyngdpunkten be-
hövde vila i relationsskapande aktiviteter med samtalet som metod. Detta för att en positiv
trygg relation möjliggör utveckling. (se bilaga, bullmetoden)

Skapa kontakt: på elevens arena

För att få kontakt med de unga 16-20 år som avbrutit sina studier, och kartlagts genom idogt detektivarbete, skickade coachen ett brev till de ungas hemadress. Brevet följdes av ett SMS. Coachen upplevde att brev och telefonsamtal inte genererade många svar, eftersom brev ofta associeras med myndighetsutövning och unga inte svarar i telefon om de inte känner igen numret. SMS däremot har coachen upplevt som ett produktivt sätt att komma i kontakt med ungdomar.

*”Det absolut viktigaste är relationen, relationerna i skolan – om inte relationerna fungerar så trivs inte eleven!”
(Elev-coach)*

Även Facebook och andra sociala medier beskrivs som effektiva forum för att möta många unga samt stötta individer som annars varit svåra att nå. Coachen skapade ganska omgående efter sin anställning en Facebooksida där uppdraget presenterades och information kan läggas ut. Via Facebook håller coachen kontakten med de unga på ett smidigt sätt och får viktig information om vad som sker i deras liv, vilket också kan ha bäring in i skolsituationen såsom vänskapsrelationer, social utsatthet och hur de unga behandlar varandra.

”Alla är ju på Facebook och där ser de ju vem jag är och kan kolla in det lite först. Då kanske de känner sig trygga med att svara när jag skickar ett mess.” (coach)

För att nå så många elever som möjligt inom skolans verksamhet började coachen i samband med sin start att introducera sig själv och sitt uppdrag för alla klasser. Även information i form av planscher placerades ut i korridorer, caféet och uppehållsrum.

En formell arbetsgång kring elever som var i behov av stöd utformades genom att mentorer och övrig personal uppmanades att kontakta coachen vid behov. Coachen skulle även delta vid EHT-möten och andra möten som rör elever. På Mönsteråsgymnasiet har coachen även haft regelbunden, oftast daglig, kontakt med en av rektorerna för uppföljning och information rörande olika elever och klasser.

En annan yta som har fungerat bra för att skapa kontakt med unga är klassrummet samt aktivt deltagande i undervisningen i klasser där lärare identifierat elever som är i behov av stöd. Interaktionerna med eleverna i klassrummet under deras lektionsarbete har, enligt coachen, resulterat i att många av dem efteråt sökt upp hen för vidare stöd. Under lektionerna finns det ofta tid för diskussion, möjligheter att presentera sig själv på ett informellt sätt och få prata med elever individuellt. Detta menar coachen har gett bra förutsättningar för en första positiv kontakt och början till en relation. Coachens närvaro i korridorer och i caféet beskrivs också som viktiga och effektiva relationsskapande arenor med eleverna.

Skoltrött? Hoppat av skolan?
Var håller du hus?

Som ungdomscoach kan jag hjälpa dig att ta reda på vad du vill och hur du kan nå dit. Om du har hoppat av skolan eller funderar på att göra det så kan du höra av dig till mig för se vilka möjligheter du har!

Tillsammans kan vi finna din väg och nå dina mål!

Emma Ebintra
 Ungdomscoach

Telefon: 072 707 7511
 Facebook: Emma Ungdomscoach
 Epost: emma.ebintra@monsteras.se

Arbetet med att skapa och hålla kontakt omfattar även personalen på skolorna, vilket till stor del skötts genom att coachen och övrig personal sökt upp varandra vid behov. Dessa informella kontaktytor uppfattas som lika produktiva som de mer strukturerade forumen såsom möten och konferenser.

Frihet i tid och rum!

Det som coachen och annan personal beskriver som en stor framgångsfaktor och förutsättning för att kunna etablera kontakter och relationer med eleverna är en frihet i tid och rum. Coachen har i tjänsten haft möjlighet att anpassa sitt arbete efter elevernas livsmönster och önskningsar och mött elever utanför skolan under olika tider på olika platser. Att ha möjlighet att träffa elever och unga utanför skolan på exempelvis ett café eller i hemmiljö kan vara avgörande för att kunna etablera en kontakt. För unga som lämnat skolan efter många motgångar

och misslyckanden där många negativa associationer riskerar påverka möjligheterna att bygga en relation är det särskilt viktigt att bli mött på en ”trygg” arena. De organisatoriska förutsättningarna har därför stor betydelse och måste tillåta coachen att kunna röra sig in på de ungas arena.

Flexibilitet i form av tid är också nödvändigt för att kunna få kontakt med unga som ibland har många negativa skolupplevelser bakom sig. Att kunna anpassa intensitet efter behov är nödvändigt om man vill nå en positiv förändring. Coachen och annan personal vittnar om hur 50 SMS kan behöva skickas innan en ungdom till slut väljer att svara men att det sedan kan utmynna i en positiv, utvecklande samverkan.

”Vi lärare har inte den möjligheten eller de resurserna för att träffa eleverna och gå och fika o.s.v. Det kan handla om väldigt många timmar om att bara försöka få dem att vilja träffas – en period på några veckor innan vi ens får se dem igen... .

*Det finns ingen given mall – den här kommer ta 3 timmar eller 15-16 timmar och då blir ju andra uppdrag lidande – ska man göra det korrekt behöver man ägna det heltid och helhjärtat”
 (lärare och programansvarig)*

Hållpunkter för kontaktskapande:

- Möt eleverna på deras villkor (plats, tid och sätt där eleven är trygg)
- Var närvarande där eleverna/de unga är (nätet, ungdomsgårdar, korridorer)
- Pröva olika kontaktformer (SMS, facebook, brev, personligt besök, posters)
- Var flexibel i utformning av kontaktsätt

Coachens rutiner och arbetssätt för att komma i kontakt med de unga som avbrutit sina studier har medfört att kommunen nu fångar upp och kan vägleda individer till olika aktörer eller stödinsatser i en betydligt större utsträckning än tidigare. Arbetssätten har även stärkt skolans arbete med de elever som av olika anledningar undviker delar av undervisningen eller som helt avstår från att komma till skolan, en grupp vars behov man tidigare haft svårighet att möta.

Bygga förtroende: Roller, förhållningssätt och bemötande

I arbetet med att börja bygga förtroendefulla relationer med elever beskriver coachen såväl som personal och elever förhållningssätt och bemötande som den största framgångsfaktorn. Coachen identifierade följande hållpunkter i arbetet för att få elever att vilja vara i skolan och orka fullfölja sina studier:

- Det viktigaste redskapet är empati.
- Lyssna! Lägg inte krav och värderingar på eleverna.
- Få eleverna att känna sig trygga – visa att de får stöd och hjälp.
- Ha höga förväntningar – visa att du tror på eleverna.

” Framför allt är det (viktigaste framgångsfaktorerna) att de känner att man lyssnar på dem och att man får förtroende – att vi kan backa upp allt det vi säger, bygga förtroende...” (lärare i samarbete med coach)

Förhållningssätt

Ett coachande förhållningssätt som går ut på att lyssna, att utgå från elevens perspektiv, att hjälpa till att formulera mål och att uppmuntra alla framsteg beskrivs av coachen som en avgörande faktor i processen med att bygga en förtroendefull relation med ungdomarna. Att vara lösningsorienterad och fokusera på hur olika hinder och trösklar kan överbryggas är också en förutsättning för att en utveckling ska ske. För en ungdom som inte deltagit regelbundet i undervisning under flera år och upplevt att själva klassrumsmiljön och skolkontexten känts problematisk, utarbetades en plan för att prova på att göra en kurs online. Detta resulterade i att han klarade av att slutföra sin engelska.

Ungdomscoachen i projektet har en utbildning inom mänskliga rättigheter och har tidigare arbetat med unga i mycket utsatta situationer, specifikt flickor som försörjer sig som prostituerade i Sydamerika. Hen har ett stort engagemang i frågor som rör unga och deras situation.

Under projektets gång har coachen deltagit i kurser i motiverande samtal (MI) som ett led i sin kompetensutveckling, vilket speglas i inriktningen på de insatser som erbjudits de unga. Även ett salutogent och coachande förhållningssätt är tydligt i projektet.

” Jag hade ju aldrig hört talas om nån coach... jag trodde nej, när hon förklarade vem hon var, att hur ska det här gå, jag tror inte nån kommer kunna ändra min attityd! Men jo, man känner verkligen att nån tror på en och någon stöttar, och fixar, och det gör mycket. Man måste kunna ge den chansen till sig själv och bara försöka i alla fall!... Det fick mig att tänka om! Jag hade inget mål, jag satte inget mål men nu har jag en plan!” (elev)

Coachen beskriver hur arbetet med att stötta unga mot sina mål handlar om att ge dem ”verktyg” för att de själva ska kunna ta kontroll över sin situation. Ett första steg i den processen är att hjälpa ungdomarna att se sina egna styrkor och möjligheter för att sedan möjliggöra en förflyttning mot målet. Coachen menar att det också är centralt att själv tro på att en förändring är möjlig, oavsett vilken situation den unge befinner sig i. Detta eftersom det är en förutsättning för att kunna stötta denne till att dela den övertygelsen.

Neutral funktion

En annan aspekt som påverkar möjligheterna för ungdomscoachen att lyckas i sitt arbete är knuten till själva rollen som coach. Coachen uppfattas som en neutral funktion i relation till eleverna. Hen har exempelvis inget bedömningsansvar som ingår i lärarens uppdrag och är inte heller kurator eller psykolog, yrkesgrupper som av eleverna ofta associerar med problem och därför kan upplevas som stigmatiserande.

Ungdomscoachen beskriver sitt uppdrag som bredare och friare, vilket öppnar för att eleverna kan ”komma och prata vad det än är” och ”få säga lite vad man vill och det gör ingenting.” Man behöver inte ha ett problem för att söka kontakt med coachen även om

” XXX (elev-coachen) fixade så jag blev motiverad och kom tillbaka... Vi var och fikade och vi pratade bara mest om allt och om vad jag ville och vad jag hade för planer... vi höll på med praktikplatser och sen gjorde vi tester och så och kollade vad jag passade att göra... (Elev)

så ibland kan vara fallet. Coachen kan fylla olika funktioner såsom ett vuxenstöd för de som behöver blir sedda eller ett bollplank för de som har tankar kring sin situation med kompisar, skola eller framtid. För andra kan behovet handla om att strukturera skolarbetet eller navigera samhället, som en studie- och yrkesvägledare uttryckte det ”vara en vuxen som kan ge livserfarenhet och lyssna.”

En viktig del i processen med att fastställa coachen som ett "icke-stigmatiserande" stöd handlar om att presentera funktionen som ett stöd för alla. Även högpresterande elever som kanske inte anses vara i riskzonen för avbrott av akademiska orsaker kan vara i behov av ett vuxenstöd för att orka med sina studier.

Coachen menade att det då är viktigt att finnas ute i korridorer, klassrum och de ungas arenor för att kontinuerligt informera om aktiviteter och sprida budskapet om att uppdraget är till för alla elever och unga.

Kontinuitet

Att hålla kontakten och följa upp elevernas progression på olika områden genom regelbundna möten, SMS eller Facebook utgör en

central del i coachens uppdrag med att utforma mål och stötta de unga till "nästa steg." Coachen beskriver sin roll som en vuxenkompis som finns tillgänglig för samtal och bollplank på nätet eller IRL. Ibland kan kontakten bestå av att bara "kolla läget" för att bekräfta att den unge mår bra, det är kontinuiteten som är viktig. Återkopplingen ska vara kontinuerlig och anpassad efter elevernas behov. Vissa elever är i behov av intensiv uppföljning och personliga möten, medan andra vill ha kontakt mer sällan och kanske via nätet. Kontinuiteten är viktig initialt för att bygga upp en relation och sedan för att systematiskt kunna börja utforma mål och planera nästa steg. Först efter att en förtroendefull relation börjat växa fram påbörjar coachen arbetet med att ta fram en handlingsplan för att stötta eleverna på bästa sätt.

"...många som går här hos oss har i regel haft en ganska ojämn skolgång och har en misstro mot hela systemet och då gäller för oss att vinna deras förtroende och faktiskt backa upp allt det vi säger" (lärare och programansvarig på IM)

3.4.2. Utforma holistiskt stöd

Det framgångsrika med ungdomscoachmodellen är, enligt de som varit involverade i projektet, att coachen kompletterar det stöd som skolan eller KIA-verksamheten erbjuder. Likaså att hen vidareutvecklar de delar som övrig personal har svårt att möta, men som påverkar elevernas förutsättningar för att klara sina studier. Coachen tar ett helhetsgrepp

"Jag tror inte de förstår hur stressigt det är för oss... att det blir för mycket press till slut, och att de tänker förbi det här att man är skoltrött... det känns som inte förstår. Och jag har suttit på möten och bara sagt att jag är så skoltrött och de bara du ska göra det här och det här och det känns som att det är ingen som förstår... det är bara det med kurserna som ska bli klart och inte det här med att jag ska kunna må bra och kunna fullfölja min utbildning... man måste ju kunna må bra själv för att" (elev)

om de ungas utveckling, vilket delvis kan handla om organisation av skolarbete, men framför allt hur individens livssituation ser ut i stort med fysisk och psykisk hälsa, den sociala situationen och framtiden. Det holistiska perspektivet är också tätt sammanflätat med ett salutogent förhållningssätt där coachen kartlägger ungdomars förmågor, styrkor och intressen inför utformningen av den individuella handlingsplanen. (bilaga) De unga som intervjuades beskriver en situation där ett ensidigt fokus på kursmål och akademiska framsteg över-skuggar andra områden relaterat till individens utveckling och välbefinnande såsom självkänsla och självförtroende.

Coachen beskriver hur elever exempelvis kan behöva utforska olika arbetsmiljöer genom praktik och studiebesök för att hitta en meningsfullhet och motivation. Andra behöver utveckla ett socialt välbefinnande. Helheten och den unges perspektiv är alltid utgångspunkten när de individuella målen utformas. En lärare beskrev hur han initialt kände stor skepsis mot coachens arbetssätt, men hur han efter att ha upplevt stora förändringar hos en elev insett hur helt nya möjligheter kan öppna sig om man vågar möta eleven på ett nytt sätt. På så sätt har coachens arbete bidragit till att de unga blir sedda med andra ögon, från fler perspektiv, vilket främjat deras möjligheter att få sina behov tillgodosedda.

”Bland har jag tänkt så här: det här kommer aldrig att gå! Jag ger det en vecka... Men så har det gjort det – jag har nog underskattat vissa saker– har mött elever som har haft krav som inte har fungerat, XX (elevcoachen) har till exempel lyckats omvända en ung person så han har lyckats klara sin engelska. Vi har gjort det vi har kunnat och trodde att hon skulle göra precis som vi brukar göra men så har det inte varit utan hon har sin egen väg och vi kan verkligen lära mycket av varandra också Det behövs personer som kan visa elever flera vägar framåt (lärare och programansvarig IM)

Att arbeta holistiskt och utgå från elevernas välbefinnande i de stöttande insatser som utförs betyder inte att samverkan är kravlös. Tvärtom är det väldigt viktigt att visa sina förväntningar just genom tydliga uppföljningar. En viktig framgångsfaktor som lyfts i samband med utformningen av de individuella målen är ett tydligt resultatorienterat arbetssätt och uppföljning. De viktigaste hållpunkterna omfattar:

- Sätt upp tydliga mål (lagom stora för att kunna uppnå resultat ganska snabbt)
- Följ upp (visa på framsteg)
- Visa/uttryck att man tror på att ungdomarna kan nå målen, pusha, peppa
- Ta hela tiden steg framåt (viktigt att våga utmana, pusha för att bryta mönster)

”Något av det viktigaste är att verkligen visa på varje litet framsteg... det vi tycker kan vara ett litet pluttsteg kan ju vara jättestort för den unge. Man måste verkligen lyssna på dem och stötta i varje litet steg som tas. (SYV)

Hur målen formuleras och följs upp behöver anpassas efter omständigheterna. Coachen behöver inte alltid utforma handlingsplanen skriftligt tillsammans med elever då det kan finnas en misstro till dokument som förknippas med myndighetsrepresentation. Det som är viktigt är att de unga upplever att insatserna följs upp och att aktiviteterna i form av exempelvis samtal är meningsfulla och leder till en utveckling och att de kommer närmare de mål som formulerats. Coachen i Mönsterås har använt olika verktyg för att skapa

framåsyftande handlingsplaner för de unga, såväl för kartläggning som för dokumentation. (Se bilagor).

3.4.3. Samverka, lotsa, följa upp

Coachens uppdrag att stötta elevernas helhetsutveckling förutsätter samverkan med all övrig personal på skolan såväl som med föräldrar och aktörer utanför skolan vid behov. Samarbetet med personalen på skolorna som är involverade i Plug In-projektet ser olika ut och sker inte i ett formellt forum. Coachen blir till exempel ibland inbjuden till EHT-möten där insatser kring elever planeras. Ibland fungerar hen som stöttning i klasser som identifierats vara i behov av extra insatser eller träffar studie- och yrkesvägledaren (SYV) kring elevens program eller skolbyten. Coachen kan också träffa ledningen och berörd personal regelbundet för utbyte av information och planering kring elever. I Mönsterås samverkar coachen främst med IM-lärarna kring elevernas utveckling och behov.

”Med coachen kan man vara öppen med att t.ex. ”jag går inte bra ihop med den eller den och jag har svårt att förstå vad den menar och vad jag ska göra för att det ska fungera”. Sen kan det ju vara allt (stödinsatser) från att ”vill du att vi ska fråga det här tillsammans eller vill du att jag ska fråga, eller har du någon idé om hur vi kan göra det här?”
(Rektor)

Ibland handlar samverkan om att coachen genom sin närvaro stöttar elever i kommunikationen och kontakterna med sina lärare, ibland om att föra vidare information som elever vill förmedla. Coachen är alltid noga med att ha elevens tillstånd innan information delas med de inblandade pedagogerna. På så vis fungerar coachen som en brygga mellan elever och personal, vilket visat sig ha flera oväntat positiva effekter genom att personalen får en utökad förståelse för elevernas förutsättningar och omständigheter och kan planera och rikta sitt arbete bättre.

Coachens arbete, nära eleverna på deras arenor, förser verksamheten med viktiga pusselbitar för individanpassningar såväl som för likabehandlingsarbetet på skolan i stort.

” Jo, det är skillnad... Det visar sig genom att ungdomscoacherna kan tala om för oss (lärare) direkt på morgonen vad som har hänt, hon är ju på Facebook och kan berätta... var uppmärksamma på det här och det här....

Centrala delar i samverkan och samordningen av arbetet kring eleverna på skolan handlar om återkoppling och uppföljning, vilket sker nästan dagligen mellan coachen och rektorn på Mönsterås gymnasiet. Personalen på skolorna har uttryckt att eleverna

gynnats av att känna att de har någon som är ”på deras sida”, en form av advokat eller språkrör som kan föra deras talan och kommunicera med övriga vuxna i organisationen.

Samverkan med pedagoger och övrig personal på skolorna har haft flera positiva effekter, inte bara på elevernas progression. Coachens fokus på eleven som helhet, och särskilt de icke-akademiska dimensionerna, upplevs även ha bidragit till att tydliggöra ansvarsområ-

den i organisationen på ett positivt sätt. Likaså har det belyst de elevbehov som skolan har svårt att möta på grund av organisatoriska förutsättningar såsom brist på tid och möjlighet till individuella möten.

*” Jag upplever att skolan det är en trygghet och utgör en trygghet för eleverna när inget annat fungerar – det har ökat med ungdomscoachens roll – vi hinner bara med det akademiska - och vi kanske inte ska det heller... men det är bra att veta var gränserna går.”
(programansvarig IM)*

Även samverkan med föräldrar ingår i ungdomscoachens arbetssätt. Ett särskilt material som presenterar coachens arbete och som betonar vikten av föräldraengagemang i barnens skolgång har utvecklats (se bilaga). Under projektets gång har coachen haft kontakt med flera föräldrar som varit i behov av såväl information som att bolla tankar och få stöd i att bland annat stötta sitt barn tillbaka till studier, praktik eller arbete. Främst har föräldrar till så kallade hemmasittare använt coachen som en resurs.

” Och de är det faktiskt ansvaret vi har. Det handlar om deras (elevernas) sociala välbefinnande, att de känner sig trygga och kan utvecklas hos oss och får möjligheter till ett bra liv... det borde finnas mer vuxna medmänniskor som kan lyssna, lärarna har ju en bedömande funktion, det behövs någon som inte är i den ställningen...” (SYV)

En annan viktig aktivitet för coachen i relation till samverkan och samordning av insatser är lotsning. Rent konkret involverar det att slussa ungdomar till rätt stöd utifrån den handlingsplan och mål som formulerats. Beroende på situationen kan unga behöva hjälp vidare till studievägledning, specialpedagog, studiestöd eller andra aktörer utanför gymnasieskolan, exempelvis folkhögskola, arbetsförmedlingen (AF) eller socialtjänsten. Rent konkret kan det betyda att coachen fysiskt följer med den unge på besöket och hjälper till med kommunikation med olika myndigheter. Det kan även innebära stöttning i olika delar av vardagen såsom bankbesök eller andra praktiska göromål som ett led i utvecklingen för ett mer aktivt deltagande i samhället. För unga med olika former av funktionshinder eller som har upplevt många motgångar i interaktioner med skolpersonal och myndigheter och kanske en väldigt sporadisk skolgång under många år, kan det innebära en enorm utmaning att försöka ta sig till ett kontor för ett möte med exempelvis en handläggare på arbetsförmedlingen. När ett personligt möte reducerats till en digital process genom en dator kan det i stället kännas oöverstigligt.

4. Sammanfattande reflektioner

Coachens arbete med att stötta unga att fullfölja sina studier samt vinna tillbaka de som har gjort studieavbrott handlar ofta om att möta behov som sträcker sig utanför klassrummet och det akademiska. De återkommande framgångsfaktorerna som framkommit berör coachens funktion, förhållningssätt, metoder och aktiviteter och involverar på så sätt både arbetssätt och organisatoriska förutsättningar. De kan organiseras utifrån följande områden:

- Betoning på relationellt arbete - bemötande och förhållningssätt.
- Holistiskt perspektiv i utformningen av insatser.
- Flexibilitet i mötet med individen och i organisationen.

4.1. Coachens kompetens central

Ungdomscoachen behöver kunna möta alla typer av elever med de olika förutsättningar och behov som finns. Att bygga en förtroendefull relation för att kunna formulera mål och motivera till nästa steg är en nödvändighet för att lyckas i sitt arbete som ungdomscoach. Ett antal återkommande egenskaper och kompetenser har identifierats av personal och ungdomar i projektet som särskilt viktiga för coachen. Den neutrala positionen som är tydligt skild från bedömningsfunktioner är en viktig dimension. Likaså att coachen inte är förknippad med andra funktioner som kan upplevas stigmatiserande såsom myndighetsutövning eller kuratorsrollen. Viktiga kompetenser som lyfts av deltagarna i projektet inkluderar:

- Kompetens i samtalsmetodik.
- Kunskaper om unga i utsatta situationer.
- Kunskaper i Motiverande samtal (MI) eller coaching.
- Coachande förhållningssätt.
- Ett lösningsfokuserat förhållningssätt.
- Salutogent förhållningssätt.
- Resultatorientering.
- Förmåga att kommunicera.
- Social kompetens.
- Empati
- Engagemang i unga/intresse av unga och vilja förstå ungas situation.
- Att kunna lyssna.
- Flexibilitet
- Uthållighet

I Plug In-projektet i Mönsterby var det tydligt att coachens kompetens möjliggör att den unge blir sedd från olika perspektiv inom organisationen, något som genererat ny kunskap och nya former av lösningar. Framgångsfaktorn i att skapa en effektiv och produktiv samverkan med personal och elever kretsar kring att coachen tydligt tillför något som genererar resultat, i det här fallet nya arbetssätt och metoder som visat sig fungera med de unga.

- Vilken funktion/kompetens är det centrala i coachens arbete?
- Skulle en annan/andra funktioner i skolan (utanför) kunna utföra arbetet som coachen i Mönsterby utför? I så fall vilka och hur?
- Finns det utrymme i organisationen för att andra skulle kunna utföra arbetet som coachen idag utför?

4.2. Elevcentrerat, holistiskt perspektiv för fler möjligheter

Det är tydligt att det elev/individcentrerade förhållningssättet, där man strävar efter att möta varje individ utifrån dess förutsättningar och villkor, är framgångsrikt för att fånga upp unga som befinner sig utanför skolstrukturerna. Likaså att stötta dem tillbaka till stu-

” Det känns inte som de tar det jätteseriöst, de har inte någon förståelse känns det som... de lyssnar inte... Bara för att jag klarar en grej så tror de att jag kan göra allt och när jag bad om hjälp liksom och försökte planera lite så, för jag kan ju inte allt i huvudet och när jag försökte planera, då så var det nästan som om de blånekade till de planerna som jag ville ha. Men sen försökte de ju göra så att jag fick plugga på distans men det gick inte så bra...” (elev)

dier och förebygga att de avbryter sina studier.

Trots att det finns mycket kunskap på skolor om att individer lär sig på olika sätt, i olika takt och har skilda behov av stöd upplever de unga som intervjuats att det ofta inte överförs till att omfatta fler delar än just undervisningen, om ens där. Betydelsen av att möta individen där den befinner sig såväl fysiskt och psykiskt som socialt, kognitivt och akademiskt, uppfattas som centralt både av personal och ungdomar i Mönsterås och Högsby. Det förutsätter ett salutogent förhållningssätt såväl som ett holistiskt perspektiv. Ett holistiskt stöd behöver inte innebära stora insatser på alla plan i en ung människas liv, men bör se till att perspektivet vidgas till att omfatta mer än det som direkt rör studieresultaten. I en del fall kan det handla lite extra ”push och pepp” från en engagerad vuxen som hinner lyssna och visa tilltro till den ungas förmåga, vilket i sin tur kan leda till utveckling. I ett annat fall kan det innebära att man försöker hitta en passande praktikplats för att stärka meningsfullheten och motivationen till utbildning.

En annan betydelsefull dimension i det individcentrerade arbetssättet är att möta de unga på deras arena. Att som coach exempelvis röra sig på nätet och på andra platser utanför skolan kan öppna helt nya möjligheter för möten och relationsbygge. Det genererar värdefulla kunskaper om de ungas intressen och förmågor som kan ligga till grund för utformningen av insatser. Exempelvis har coachen fångat upp en ungdoms intresse för bilar som en väg till truckutbildning, vilket lett till timanställning vid ett företag. Såväl ungdomar som personal i projektet menar att ett organisatoriskt utrymme som ger coachen möjlighet att arbeta på olika sätt, tider och platser är nödvändigt.

- Hur holistiskt behöver skolans arbete vara? Vilket utrymme finns för det i organisationen?
- Vilka förmågor är kritiska (akademiskt, socialt osv) för att elever/unga ska orka fullfölja studier och för att ta sig vidare till nästa steg i livet?
- Behöver alla unga få mer livskunskap, mer studievägledning och träning av sociala förmågor i skolan?
- Hur elevcentrerad kan en skola bli?

4.3. Flexibilitet – i organisationen och för individ

Den organisatoriska flexibiliteten är en mycket viktig förutsättning för att ett elevcentrerat arbetssätt ska kunna utformas. Flexibiliteten handlar delvis om att utforma undervisningen, kurser och individuella studieplaner utifrån individens förutsättningar och behov. Exempelvis beskrivs möjligheter till onlineundervisning som ett positivt alternativ för ungdomar som uppfattar själva skolmiljön i sig som ett hinder för studier. Även möjligheter för praktik och andra individuellt utformade lösningar beskrivs som något positivt och motiverande.

Men flexibiliteten handlar även om coachens möjligheter att kunna möta de unga på deras arena, en frihet i tid och rum som ger utrymme för det elev/individcentrerade arbetssättet.

- Hur flexibel kan en gymnasieskola vara?
- Hur kan man skapa möjligheter för elever att läsa kurser i den ordning och omfattning som passar dem?
- Hur kan man skapa anpassningar och stöd som inte stigmatiserar?

Bilagor här??